

Kriseøvelser

Rapport fra 22. juli-kommisjonen

«Kommisjonen vil understreke viktigheten av at landets kommuner og politidistrikter prioriterer å gi ansatte opplæring i pårørende-håndtering og drift av pårørendesenter i krisesituasjoner. Dette bør også inngå som et element i felles øvelser.»

Gjørsv-kommisjonen

«Beredskapsplanene for tjenestene må bli mer omfattende på det psykososiale feltet, jevnlig øves på og inkludere alle som forventes å ha en rolle.»

Helsedirektoratets evaluering

Øvelsesplanlegging

- Å øve regelmessig er nødvendig for å utvikle og vedlikeholde kompetanse.
- Gode beredskapsplaner og jevnlig øvelser gjør at kvaliteten og tilbudet som ytes innbyggerne ved kriser, ulykker eller katastrofer blir bedre.
- Kriseteamenes øvingsbehov skal ivaretas fra begynnelsen av planleggingsprosessen

Ulike øvelsesformer

- Det finnes flere typer øvelser, for eksempel tabletop (diskusjonsøvelser) og mer omfattende fullskalaøvelser.
- På tabletop-øvelser er deltakerne samlet for å diskutere scenarier som presenteres av øvingsledelsen. Tabletop-øvelser blir ofte brukt som forberedelse til fullskalaøvelser.
- Store fullskalaøvelser er omfattende. De involverer flere etater som samarbeider for å løse store og komplekse oppgaver. Fullskalaøvelser skal være så virkelighetsnære som mulig, og helst gjennomføres i faktisk tid og under realistiske værforhold.

Etablering av «realistisk» rollespill

- Det må legges til rette for gjennomføring av katastrofeøvelser som gir kriseteam og samarbeidspartnere realistiske øvingsmuligheter.
- Autentiske rollespill hvor markører viser forskjellige behov og har ulike krisereaksjoner, er nødvendige for at hjelpere skal få oppleve katastrofens kaos.

Gjennomføring av rollespill

- Markørene har stor innflytelse på hvorvidt det blir en vellykket eller mislykket øvelse. Det er viktig at deres handlinger er samkjørt, slik at situasjonen fremstår troverdig.
- Et realistisk markørspill fremmer læring for alle involverte

Ledelse av rollespill

- Rollespillet bør forberedes og ledes av fagperson(er) med kompetanse på psykologiske krisereaksjoner, psykologisk førstehjelp, og nok kunnskap om rollespill.
- Leder for markørene kan regulere spillet under øvelsen etter avtalte spilleregler. Intensiteten kan økes eller reguleres ned, for å gi en troverdig utfordring til deltakerne.

Ivaretagelse av markører – før, under og etter

- Seleksjon/rekruttering av markører starter i god tid (flere måneder før øvelsen)
- Markørene får opplæring i vanlige krisereaksjoner og psykologisk førstehjelp
- Gis innflytelse på valg av rolle og hvilke reaksjoner som skal spilles ut
- Følges opp aktivt under øvelsesdagen, inkludert styrt utgang fra rolle og evaluering

